

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

126. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 30. 11. 2017 – 1. 12. 2017

**Usnesení Evropského výboru regionů k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2018
s ohledem na přípravu společného prohlášení o legislativních prioritách EU na rok 2018**

(2018/C 164/01)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

s ohledem na:

- pracovní program Komise na rok 2018 (COM(2017) 650 final),
- své usnesení ze dne 22. března 2017 o příspěvku k pracovnímu programu Komise na rok 2018,
- protokol o spolupráci s Evropskou komisí z února 2012,

Pracovní místa, růst, investice a politika soudržnosti

1. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné vypracovat dlouhodobou strategii EU, která by navázala na strategii Evropa 2020 s cílem dosáhnout udržitelného a odolného růstu podporujícího začlenění a sloužila by jako orientační vodítko pro víceletý finanční rámec EU, evropský semestr a politiky EU v rámci systematického přístupu; vzhledem k tomu, že Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 a cíle udržitelného rozvoje poskytují rámec pro tuto strategii, navrhuje, aby se prezentace celkové strategie EU pro provádění cílů udržitelného rozvoje odehrávala v úzkém spojení s prezentací návrhů týkajících se víceletého finančního rámce; zdůrazňuje v tomto ohledu zásadní význam městské agendy EU pro provádění cílů udržitelného rozvoje a vybízí Komisi, aby reflektovala příslušná doporučení VR;
2. zdůrazňuje, že budoucí rozpočet EU by měl umožnit reagování na nově vznikající výzvy a zachování tradičních politik EU s prokázanou evropskou přidanou hodnotou. Odmítá scénáře, které jsou popsány například v diskusním dokumentu o budoucnosti financí EU a v nichž se relativně a s přihlédnutím k dopadu brexitu počítá s poklesem objemu rozpočtu EU nebo jeho setrváním ve stejné výši, přestože bude třeba se vypořádat s novými výzvami. Očekává proto, že Komise ve svém návrhu příštího víceletého finančního rámce předloží konkrétnější návrh ohledně vlastních zdrojů EU;
3. zdůrazňuje spolu s partnery z #CohesionAlliance význam silné a účinné politiky soudržnosti pro budoucnost Evropské unie jako celku vzhledem k tomu, že tři rozměry soudržnosti (hospodářský, sociální a územní) tvoří nedílnou součást politických cílů EU. Vylepšená politika soudržnosti by tedy měla být i nadále klíčovou investiční politikou EU pro všechny regiony a měly by na ni být vyčleněny dostatečné prostředky v období po roce 2020, a to ve stejném rozsahu jako dnes. Připomíná v této souvislosti, že politika soudržnosti musí být v příštím finančním období flexibilnější a jednodušší, aniž by to ohrozilo strategické zaměření a jistotu plánování pro regionální a místní orgány, s cílem zaručit fungování víceúrovňové správy, zásadu partnerství a přístup zdola nahoru prostřednictvím sdíleného řízení. Kromě toho je nutné komplexně přezkoumat požadavky na systémy řízení a kontroly evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF);

4. pokud jde o legislativní návrhy v souvislosti s ESI fondy na programové období po roce 2020, opakuje svou výzvu k tomu, aby byl ukazatel HDP doplněn regionálními ukazateli (týkajícími se například demografického vývoje, sociálního začlenění, dostupnosti a změny klimatu) a aby byl radikálně zjednodušen systém provádění těchto fondů. Podporuje společný soubor pravidel pro ESI fondy za účelem snížení složitosti právních předpisů, jakož i zachování Evropského sociálního fondu v rámci ESI fondů;
5. zdůrazňuje nutnost urychleného provedení fondu EFSI 2.0 a revidovaného souhrnného nařízení, a to především s cílem usnadnit kombinování ESI fondů s EFSI. Vyslovuje se také pro lepší koordinaci Nástroje pro propojení Evropy a programu Horizont 2020 s dalšími fondy a vyjadřuje politování nad složitostí postupů v rámci těchto nástrojů;
6. vyzývá k vylepšení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) tím, že bude přezkoumán jeho rozpočet, budou výrazně sníženy prahy pro aktivaci tohoto fondu a posílí se součinnost s ESI fondy;

Hospodářská politika a sociální rozměr EU

7. zdůrazňuje důležitou úlohu místních a regionálních orgánů v evropském semestru, jelikož více než 60 % doporučení pro jednotlivé země je přímo určeno jim. Znovu tudíž Komisi vyzývá, aby ve spolupráci s Evropským parlamentem a Radou vypracovala kodex chování pro zapojení místních a regionálních orgánů do evropského semestru na základě návrhu VR;
8. zdůrazňuje, že veřejné orgány na všech úrovních, sociální partneři a občanská společnost nesou sdílenou odpovědnost a mají společný zájem na tom vytvořit takovou Evropu, která bude více prosperovat a bude připravená na budoucnost a v níž půjdou hospodářský a sociální rozvoj ruku v ruce;
9. vyzývá k převedení dohody o flexibilitě v rámci Paktu o stabilitě a růstu z ledna 2015 do primárního práva. Opakuje také svůj požadavek, aby byla přijata další opatření pro posílení veřejných investic, a to především vynětím vnitrostátního, regionálního nebo místního spolufinancování v rámci ESI fondů z účetního mechanismu Paktu o stabilitě a růstu, jako tomu již je v případě spolufinancování v rámci EFSI, a návrhem na zahrnutí ukazatele týkajícího se míry investic do makroekonomického srovnávacího přehledu;
10. vyzývá Komisi, aby zintenzivnila boj proti vyhýbání se daňovým povinnostem, který by se neomezoval na sestavení černé listiny daňových rájů nebo reformu DPH, a navrhla hlasování kvalifikovanou většinou o daňových záležitostech, čímž by se urychlil rozhodovací proces v Radě;
11. vítá úsilí Komise o zavedení pravidel umožňujících zdanění zisků, jichž dosahují nadnárodní společnosti prostřednictvím digitální ekonomiky;
12. podtrhuje, že je nezbytné zlepšit sociální rozměr EU doplněním evropského pilíře sociálních práv o silnou evropskou sociální agendu, v níž bude mimo jiné stanoveno, že sociální ukazatele budou mít v rámci evropského semestru větší váhu a bude docházet ke sblížování reálných mezd v souladu s produktivitou;
13. hodlá věnovat zvláštní pozornost novým legislativním návrhům zaměřeným na dosažení konvergence mezi členskými státy v zájmu vytvoření lepších pracovních a životních podmínek, jako je návrh na zřízení společného orgánu pro trh práce a také chystané návrhy ve věci modernizace předpisů pro pracovní smlouvy a zaručení přístupu k sociální ochraně pro všechny;

Strategie pro jednotný trh, malé a střední podniky, hospodářská soutěž, průmysl a jednotný digitální trh

14. požaduje, aby byla dále zjednodušena pravidla státní podpory, zejména co se týče služeb obecného hospodářského zájmu, a to rozsáhlým přezkoumáním příslušného rozhodnutí a rámce (tzv. balíček Almunia). Kromě toho vyzývá Komisi, aby prošetřila, zda by mělo být v důsledku narušení hospodářské činnosti způsobeného úmyslem Spojeného království vystoupit z EU rozšířeno obecné nařízení o blokových výjimkách a zda by měla být dočasně uvolněna nebo pozastavena pravidla státní podpory pro některé podniky a odvětví, jež budou pravděpodobně nejvíce postiženy;
15. podtrhuje význam průmyslové strategie, která posílí konkurenceschopnost, a potvrzuje své odhodlání vyzdvihnout úlohu místních a regionálních orgánů v této strategii;

16. vyzývá Komisi, aby aktualizovala iniciativu Small Business Act a zachovala její soudržnost v návaznosti na návrh, který předložila ve věci iniciativy pro začínající a rychle se rozvíjející podniky;

17. vyjadřuje politování nad tím, že v pracovním programu Komise nebyla zohledněna výzva VR k formálnímu a systematickému zapojování regionálních a místních zmocněnců pro malé a střední podniky do sítě zmocněnců pro malé a střední podniky;

18. vítá zřízení participativní Platformy pro širokopásmové připojení ze strany Komise a VR a probíhající dialog o nutnosti lepšího rozvíjení širokopásmové infrastruktury v EU, zejména s ohledem na následující programové období, a řádného provádění opatření v návaznosti na iniciativu Inteligentní vesnice. Za tímto účelem žádá, aby byly investice do digitálního rozvoje ve venkovských a řídkce osídlených oblastech zaměřené na zajištění cenově dostupného širokopásmového připojení v místech, kde trh selhává, uznány jako služba obecného hospodářského zájmu a aby byla odpovídajícím způsobem uplatňována pravidla státní podpory;

Zemědělství, modrá ekonomika, veřejné zdraví, demografický vývoj

19. požaduje, aby se společná zemědělská politika (SZP) EU stala zemědělskou politikou, která bude spravedlivá, udržitelná a založená na solidaritě ve prospěch zemědělců, regionů, spotřebitelů a veřejnosti, a vyzývá k tomu, aby byla v rámci prvního pilíře omezena výše přímých plateb a aby byly platby uzpůsobeny podle počtu zemědělských pracovníků a také aby byly harmonizovány mezi členskými státy EU. Zdůrazňuje význam dalšího přezkumu SZP, aby byli zemědělci i výrobci potravin pobízeni k udržitelnému způsobu produkce;

20. vyjadřuje své zklamání z toho, že v pracovním programu Komise chybí návrh strategie EU pro venkov, což povede k ještě většímu poklesu celkové finanční podpory EU pro rozvoj venkova oproti předchozímu programovému období;

21. opakuje svůj požadavek, aby Komise objasnila působnost směrnice o službách v oblasti ekonomiky sdílení a předložila návrhy na ochranu práv pracovníků v nových formách zaměstnání, jež jsou pro ekonomiku sdílení typické;

22. vyzývá Komisi k vyjasnění stávajících omezení v pravidlech pro zadávání veřejných zakázek, aby mohla být snáze uplatňována kritéria udržitelnosti. Je znepokojen tím, že právní předpisy EU v současné době zakazují specifikovat ve veřejných zakázkách územní preference (například místní potraviny);

23. vyzývá Komisi, aby dodala nový impuls evropské modré ekonomice tím, že předloží bílou knihu s názvem „Moře středem pozornosti Evropy“, zavede investiční mechanismus pro modrou ekonomiku a zřídí politickou platformu pro správu oceánů. Opakuje také svůj požadavek, aby bylo vytvořeno zvláštní znalostní a inovační společenství zaměřené na modrou ekonomiku za účelem lepšího přenosu nápadů z námořního výzkumu do soukromého sektoru;

24. v souladu se stávající interinstitucionální dohodou požaduje, aby Komise, Rada, Parlament a VR ve vzájemné spolupráci pravidelně organizovaly strukturovaný dialog o správě oceánů s cílem společně rozvíjet nové iniciativy související s politikou v oblasti moří;

25. požaduje, aby byl zapojen do dobrovolných výměn plánovaných jako součást procesu Zdravotní stav v EU v roce 2018;

26. má za to, že zdraví by mělo být jedním z prioritních témat v rámci městské agendy EU, a vyzývá Komisi a členské státy, aby v roce 2018 zintenzivnily úsilí o zahájení partnerství v oblasti zdraví;

27. očekává, že Komise a předsednictví Rady v letech 2018–2019 zajistí důsledné provádění opatření v návaznosti na závěry Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele z prosince 2017 o deinstitucionalizaci, a vyslovuje se pro přechod od ústavní péče ke komunitní péči, při respektování vnitrostátních a regionálních systémů v sociální oblasti a oblasti zdravotnictví a preferencí společnosti;

28. připomíná Komisi, že je nutné vypracovat evropskou strategii pro oblast demografického vývoje;

Cestovní ruch a kultura

29. znovu Komisi vyzývá k tomu, aby důkladně přezkoumala svou strategii v oblasti cestovního ruchu z roku 2010, sestavila jasný víceletý pracovní program a vyčlenila zvláštní rozpočtovou položku na financování evropských projektů v oblasti cestovního ruchu po roce 2020. V této souvislosti se vyslovuje pro zřízení interinstitucionální kontaktní skupiny pro cestovní ruch v roce 2018, při příležitosti Evropského roku kulturního dědictví;

30. vyjadřuje politování nad tím, že Komise nenavrhl komplexní strategii EU pro mezinárodní kulturní vztahy a rozvoj kulturní diplomacie a nezmínila Evropský rok kulturního dědictví 2018 ve svém pracovním programu, a opakuje své odhodlání aktivně se podílet na akcích pořádaných v rámci tohoto roku na evropské, vnitrostátní, regionální i místní úrovni s cílem vyzdvihnout kulturní a jazykovou rozmanitost našeho kontinentu;

Energetická unie, politika v oblasti klimatu a životní prostředí

31. požaduje, aby Komise VR zapojila do příprav budoucí politiky EU v oblasti klimatu a energetiky v zájmu dosažení cílů Pařížské dohody, k čemuž bude zapotřebí větší ambicióznosti na úrovni EU. V této souvislosti připomíná zásadní úlohu místních a regionálních orgánů při zmírňování změny klimatu i přizpůsobování se této změně a upozorňuje na to, že podporuje myšlenku vytvoření systému místně stanovených příspěvků, jež by doplňovaly vnitrostátně stanovené příspěvky ke snižování emisí CO₂;

32. v souvislosti se správou energetické unie Komisi žádá, aby spolupracovala s VR na přípravě doporučení pro členské státy ohledně náležitého zapojení místních a regionálních orgánů do jejich vnitrostátního plánování, monitorování a podávání zpráv o pokroku, a připomíná, že VR by měl být zastoupen v budoucím Výboru energetické unie, který má být zřízen v souladu s novým nařízením o správě;

33. očekává, že Komise ve spolupráci s EIB a soukromým sektorem zintenzivní úsilí v oblasti rozvoje iniciativy pro inteligentní financování inteligentních budov a že zvýší transparentnost tohoto procesu, postará se o to, že budou zohledněna jeho doporučení v této věci, a zajistí součinnost mezi různými zdroji financování dostupnými na místní a regionální úrovni, včetně nepřetržité technické pomoci pro místní projekty malého rozsahu v oblasti udržitelné energetiky za účelem seskupení projektů tak, aby byly financovatelné;

34. vzhledem k tomu, že přístup k financování je důležitý pro úspěšnou transformaci energetiky, vyzývá Evropskou komisi, aby vytvořila klasifikaci udržitelných aktiv, která bude zahrnovat jasné a závazné definice různých druhů „financování opatření v oblasti klimatu“ s cílem usnadnit zavádění nových nástrojů, jako jsou zelené dluhopisy a společné záruky. Podtrhuje, že je nutné zajistit snazší realizaci investic do životního prostředí a klimatu v rámci pravidel EU pro státní podporu nebo evropských účetních pravidel pro veřejné orgány;

35. vyzývá Komisi, aby zaručila zastoupení rozmanitých a různě velkých subjektů nižších úrovní správy v orgánech Globálního paktu starostů a primátorů a dodržování zásad partnerství a víceúrovňové správy v tomto paktu;

36. požaduje, aby byly místní a regionální orgány formálně zapojeny do mechanismů správy v rámci úmluvy UNFCCC, a vyzývá Komisi, aby v nadcházejícím přezkumu strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu položila přednostní důraz na místní a regionální rozměr;

37. je připraven zajistit větší zapojení místních a regionálních orgánů po celou dobu trvání přezkumu provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí a podílet se na přezkumu hlavních směrnic o životním prostředí, především pokud jde o minimální normy kvality pro opětovné používání vody a kontrolu účelnosti a účinnosti směrnice o pitné vodě. Zejména očekává, že bude úzce zapojen do budoucího rámce pro monitorování oběhového hospodářství a dalších iniciativ na podporu rychlého provádění balíčku opatření týkajících se oběhového hospodářství. Hodlá rovněž přispět k akčnímu plánu pro životní prostředí po roce 2020 a zároveň vyhodnotit stávající 7. akční plán pro životní prostředí;

38. podporuje provádění akčního plánu pro přírodu, lidi a hospodářství, má v úmyslu pokračovat ve spolupráci na ocenění Natura 2000 a na oceněních „Evropské zelené město“/„Evropský zelený list“ a očekává další spolupráci na přípravách Zeleného týdne;

39. zdůrazňuje, že všechny projekty EU týkající se výstavby nové infrastruktury (ať již prováděné prostřednictvím ESI fondů nebo EFSI) by měly být slučitelné se závazky EU v oblasti udržitelnosti vyplývajícími z cílů udržitelného rozvoje, a tudíž mimo jiné odolné vůči katastrofám. Požaduje, aby tato zásada byla výslovně uvedena v pravidlech pro provádění těchto fondů. Mimoto Komisi vyzývá, aby vydala akční plán pro seismické z odolnění stávajících budov, což by mělo být prioritou v operačních programech členských států věnovaných regionálnímu rozvoji;

Spravedlnost, bezpečnost, základní práva a migrace

40. bere na vědomí návrhy na dokončení evropské bezpečnostní unie a připomíná, že je nutné nalézt rovnováhu mezi bezpečnostními zájmy a základními právy jednotlivce, včetně ochrany údajů. Zejména znovu vyzývá Komisi, aby podpořila místní a regionální orgány v řešení otázky radikalizace vedoucí k násilnému extremismu, a to vydáním pokynů pro místní a regionální orgány ohledně vypracování strategií pro předcházení radikalizaci. Dále Komisi vybízí k tomu, aby zaujala multiinstitucionální přístup k různým aspektům radikalizace a extremismu, zvýšila transparentnost v souvislosti s dostupnými možnostmi financování v této oblasti a zapojila soukromý sektor a veřejné podniky;

41. žádá Komisi, aby urychleně navrhla revidovaný jednotný a účinný mechanismus EU pro právní stát, který by měl zahrnovat stávající nástroje na ochranu demokracie a základních práv a měl by platit pro všechny úrovně správy;

42. vyzývá členské státy, aby se do června 2018 s Evropským parlamentem dohodly na reformě společného evropského azylového systému, s přihlédnutím k zásadnímu dopadu na města a regiony v souvislosti s přijímáním migrantů a integrací uprchlíků a také k již dříve formulovaným doporučením VR. Vyzývá členské státy a Evropský parlament, aby veškerá nová pravidla založily na zásadách dodržování lidských práv a mezinárodních závazků a zásadách solidarity a reciprocity. Mimoto v souvislosti s přezkumem evropského programu pro migraci očekává, že budou uskutečněny návrhy Komise na posílení legálních cest pro osoby, které potřebují mezinárodní ochranu, a tím i opětovně získání plné kontroly nad migračními trasami;

43. vyzývá Komisi, aby dále zjednodušila a zrychlila postupy financování a aby usnadnila přístup regionů a měst k finančním zdrojům určeným na řešení humanitárních krizí a integraci uprchlíků;

Vnější politika

44. vybízí Komisi, aby zajistila, že bude při sjednávání nových obchodních dohod zohledňován místní a regionální rozměr obchodní politiky EU, a žádá, aby bylo i nadále možné konzultovat příslušné dokumenty z jednání ve speciálně vyhrazené místnosti;

45. zdůrazňuje, že se snaží přispívat k naplňování cíle Komise spočívajícího v podpoře stability a prosperity mimo EU prostřednictvím svých smíšených poradních výborů a pracovních skupin s kandidátskými a potenciálními kandidátskými zeměmi a také prostřednictvím Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP), pracovní skupiny VR pro Ukrajinu, programu pro posílení místní úrovně na Ukrajině, její odpovědnost a rozvoj (U-LEAD) a iniciativy z Nikósie pro libyjské obce;

46. zdůrazňuje územní rozměr strategií pro přistoupení a význam zapojení místních a regionálních orgánů do koncipování příslušných strategií;

47. poukazuje na to, že je třeba vést neustále a na všech úrovních správy veřejnou diskusi o rozšiřování EU, aby vyhlídka na vstup do EU mohla i nadále podporovat subsidiaritu, demokracii, ochranu práv národnostních menšin a bezpečnost. V tomto ohledu opakuje svoji výzvu, aby se Evropská komise spolu s VR podílela na pořádání každoročního Dne věnovaného rozšíření s cílem poskytovat informace a politickou podporu místním a regionálním orgánům v zemích procesu rozšíření;

48. očekává, že ve strategii Komise pro západní Balkán, jež by měla být zveřejněna začátkem roku 2018, bude položen silný důraz na místní a regionální rozměr;

49. vyzývá Komisi, aby uznala úlohu libyjských místních orgánů při stabilizaci země a omezování využívání migračních tras do Evropy, a požaduje, aby byla Libye vzhledem k úsilí, jež musí vyvinout v souvislosti s dodržováním lidských práv a zásad právního státu, zahrnuta do programů EU fungujících ve Středomoří, jako je například přeshraniční spolupráce ve Středomoří (CBC-Med). Navrhuje využívat inovativních právních nástrojů, jako jsou ESÚS, s cílem umožnit libyjským městům, aby se zapojila do činností v rámci přeshraniční spolupráce a do přímých partnerství s městy a regiony v EU. Žádá Evropskou komisi, aby zapojila VR a regionální a místní orgány, jež zastupuje, do plánování, provádění a monitorování programů Evropské unie v Latinské Americe, především těch, které jsou určeny k podpoře spolupráce v oblasti udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti;

50. žádá Evropskou komisi, aby prostřednictvím VR zapojila místní a regionální orgány do provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a nového Evropského konsensu o rozvoji a aby podporovala koordinaci mezi všemi aktéry decentralizované spolupráce pro rozvoj;

51. opakuje svoji výzvu k dalšímu uzpůsobení stávajících mechanismů financování EU, především programu TAIEX a twinningových programů, tak aby odpovídaly potřebám místních a regionálních zúčastněných subjektů;

52. zdůrazňuje potřebu účinného zapojování regionálních a místních orgánů do provádění Evropského fondu pro udržitelný rozvoj a podporuje záměr Komise urychleně podniknout kroky, aby bylo možné podporovat prostřednictvím tohoto fondu místní projekty;

Občanství, správa věcí veřejných a zlepšování právní úpravy

53. zdůrazňuje, že je připraven přispět prostřednictvím svých tří zástupců svými odbornými znalostmi na základě sítě pro monitorování subsidiarity a své dlouhotrvající práce na těchto otázkách k činnosti pracovní skupiny pro subsidiaritu a proporcionalitu. Vítá v tomto ohledu, že v mandátu pracovní skupiny je výslovně zmíněna otázka, jak lépe zapojit regionální a místní orgány do přípravy a monitorování politik Unie, a zdůrazňuje, že to vyžaduje diskusi nejen o možném přenesení některých pravomocí zpět na členské státy, ale také o komplexním přístupu k víceúrovňové správě v EU;

54. upozorňuje na to, že se podílí na demokratické a inkluzivní diskusi o budoucnosti Evropy, k níž VR do října 2018 přispěje také stanoviskem, a to zejména prostřednictvím širší úvahy s využitím přístupu zdola nahoru a se zapojením občanů a místních a regionálních subjektů, kterou zahájil s cílem identifikovat hlavní výzvy pro občany EU a také formulovat konkrétní návrhy ohledně toho, jakým směrem by se EU měla v budoucnosti ubírat, aby zvýšila svoji legitimitu. V tomto ohledu upozorňuje na návrhy formulované za tímto účelem ve stanovisku Zpráva o občanství EU pro rok 2017, jež bylo přijato na listopadovém plenárním zasedání VR;

55. se zájmem očekává sdělení o tom, jak učinit Unii jednotnější, silnější a demokratičtější v oblasti komunikace, a opakuje, že je připraven podílet se na vypracování strategií a činností decentralizované komunikace v úzké spolupráci s dalšími institucemi EU a místními a regionálními orgány v celé Unii;

56. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předložil Evropské komisi, Evropskému parlamentu, estonskému a bulharskému předsednictví Rady EU a předsedovi Evropské rady.

V Bruselu dne 1. prosince 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ